

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

**Recenzja dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej
w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk
medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplina nauki medyczne
dr n. med. Marii Mituś-Kenig**

Ocena przebiegu pracy zawodowej dr n. med. Marii Mituś-Kenig

Dr n. med. Maria Mituś-Kenig w 2001 uzyskała dyplom lekarza dentysty na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum w Krakowie. W 2007 uzyskała stopień doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy doktorskiej: "Ocena skuteczności skojarzonego leczenia chorych na zaawansowanego raka dziąsła" nadany przez Radę Naukową Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie pod kierownictwem prof. dr hab. n. med. Bogdana Glińskiego. W 2009 roku uzyskała tytuł specjalisty w dziedzinie ortodoncji. Ponadto w 2015 roku kandydatka zdała egzamin European Board of Orthodontists, a w 2016 roku uzyskała dyplom „Master in Lingual Orthodontics” na Uniwersytecie im. Fryderyka II w Neapolu (Włochy).

Od 2013 roku kandydatka jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Zakładzie Periodontologii, Profilaktyki i Klinicznej Patologii Jamy Ustnej w Instytucie Stomatologii Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum w Krakowie.

**Ocena osiągnięcia naukowego dr n. med. Marii Mituś-Kenig, zgodnie
z art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie
wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 zm.)**

Tytuł osiągnięcia naukowego: „Analiza wyników leczenia ortodontycznego oraz jakości życia związanej ze zdrowiem jamy ustnej w grupie pacjentów leczonych w przeszłości onkologicznie.”

Osiągnięcie naukowe, na podstawie którego kandydatka ubiega się o stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych stanowi cykl trzech spójnych tematycznie publikacji, których sumaryczne wskaźniki wynoszą: IF – 9,911 oraz MEiN – 420 pkt.

Publikacje wchodzące w skład osiągnięcia naukowego:

1. Mitus-Kenig M, Derwich M, Czochrowska E, Pawlowska E. Quality of Life in Orthodontic Cancer Survivor Patients-A Prospective Case-Control Study. *Int J Environ Res Public Health*. 2020 Aug 12;17(16):5824. doi: 10.3390/ijerph17165824. PMID: 32806498
Impact Factor: 3.390 Punktacja MEiN: 140.000
2. Mitus-Kenig M, Derwich M, Czochrowska E, Pawlowska E. Comparison of Oral Health Impact Profile (OHIP-14) Values in Cancer Survivor Patients Treated Orthodontically with Either Rapid or Standard Duration Protocols of Treatment-A Prospective Case-Control Study. *Int J Environ Res Public Health*. 2020 Dec 4;17(23):9068. doi: 10.3390/ijerph17239068. PMID: 3329173
Impact Factor: 3.390 Punktacja MEiN: 140.000
3. Mitus-Kenig M, Derwich M, Czochrowska E, Pawlowska E. Cancer survivors present significantly lower long-term stability of orthodontic treatment: a prospective case-control study. *Eur J Orthod*. 2021 Dec 1;43(6):631-638. doi: 10.1093/ejo/cjaa083.
Impact Factor: 3.131 Punktacja MEiN: 140.000

Z autoreferatu wynika, że kandydatka była kierownikiem naukowym każdego z projektów, tworzyła koncepcję wyżej wymienionych publikacji, przygotowywała bazy danych, zbierała materiał badawczy, przygotowywała metodykę badań, opracowywała uzyskane dane, a także analizowała i interpretowała ich wyniki oraz przygotowywała manuskrypty do druku.

Co roku w krajach Unii Europejskiej rozpoznawane jest ponad 15 000 przypadków nowotworów złośliwych u dzieci i młodzieży. Każdego roku około 3000 dzieci umiera z powodu tej choroby. Jest to druga najczęstsza przyczyna zgonów wśród dzieci i młodzieży w wieku od 1 do 19 lat, zaraz po wypadkach, urazach i zatruciach. W Polsce rocznie 2000-2200 dzieci przechodzi leczenie przeciwnowotworowe, a około 10 000 dzieci wymaga regularnego monitorowania stanu zdrowia. Najczęściej diagnozowanym nowotworem u dzieci są białaczki, które stanowią około 25% przypadków zachorowań. Kolejne w kolejności to nowotwory układu nerwowego (20%) oraz chłoniaki (17%, w tym 10% chłoniak Hodgkina i 7% chłoniaki nie-Hodgkina). W przypadku dzieci i młodzieży leczenie nowotworów często obejmuje kombinację różnych metod, takich jak chemioterapia, chirurgia i/lub radioterapia, w zależności od rodzaju nowotworu i jego zaawansowania. Tego rodzaju terapia może mieć wpływ na rozwój struktur twarzoczaszki, zębów i tkanek miękkich. Istnieje zwiększone ryzyko wystąpienia wad zębowych oraz wad zgryzu, w tym: stłoczenia zębów, zgryzu krzyżowego, zgryzu otwartego, II klasy szkieletowej, asymetrii, hipodoncji/oligodoncji/anodoncji.

Autorka jako cel pracy przyjęła odpowiedzenie na trzy zadane pytania:

1. Czy leczenie ortodontyczne u pacjentów z przeszłością onkologiczną przebiega tak samo jak w grupie pacjentów, którzy nie przebyli takiego leczenia?
2. Jaka jest jakość życia związana ze zdrowiem jamy ustnej leczonych ortodontycznie pacjentów; w tym również w przypadku konieczności szybkiego leczenia ortodontycznego pacjentów onkologicznych?
3. Czy istnieją różnice w stabilności leczenia po zakończeniu leczenia ortodontycznego?

Pani Doktor Maria Mituś-Kenig w pierwszej pracy cyklu pt.: „Quality of Life in Orthodontic Cancer Survivor Patients-A Prospective Case-Control Study” porusza zagadnienia dotyczące porównania jakości życia pacjentów z przeszłością onkologiczną oraz osób zdrowych poddanych leczeniu ortodontycznemu. Kandydatka oceniała wyniki leczenia ortodontycznego na podstawie prawidłowo uzyskanego zgryzu (I klasa Angle’a i I klasa kłowa obustronna, triady boczne, symetria łuków zębowych, prawidłowy nagryz poziomy i pionowy, uszeregowanie zębów w obrębie łuków zębowych, poprawa/utrzymanie estetyki twarzy i uśmiechu), częstość występowania powikłań w trakcie i po leczeniu (definiowane jako każde zdarzenie występujące w okresie obserwacji, które wymagało leczenia nie stosowanego rutynowo) oraz jakość życia związaną ze zdrowiem jamy ustnej. Kandydatka podkreśla, że jest to pierwsze opublikowane badanie, w którym prospektywnie oceniano zarówno wyniki leczenia ortodontycznego, jak i jakość życia pacjentów przed, w trakcie i po leczeniu ortodontycznym pomiędzy grupą pacjentów z przeszłością onkologiczną oraz grupą osób zdrowych. Wykazano brak różnic w wynikach leczenia ortodontycznego w obu grupach, obserwując wyższą częstość specyficznych powikłań w grupie z przeszłością onkologiczną. Leczenie ortodontyczne ma wpływ na jakość życia związaną z jamą ustną w obu grupach, szczególnie w grupie mężczyzn z przeszłością onkologiczną. Ocena jakości życia, w tym szczegółowa ocena jej domen, pozwala na lepsze zrozumienie potrzeb pacjenta, a co za tym idzie na jeszcze lepsze dopasowanie leczenia ortodontycznego.

Celem drugiej pracy cyklu „Comparison of Oral Health Impact Profile (OHIP-14) Values in Cancer Survivor Patients Treated Orthodontically with Either Rapid or Standard Duration Protocols of Treatment-A Prospective Case-Control Study” było porównanie jakości życia związanej ze zdrowiem jamy ustnej pomiędzy osobami, które były leczone onkologicznie, a wymagały szybszego leczenia ortodontycznego (do 12 miesięcy) a grupą kontrolną, którą stanowiły osoby z przeszłością onkologiczną leczone w dłuższym czasie. Podobnie jak w poprzedniej pracy oceniano wyniki leczenia ortodontycznego, częstość występowania powikłań w trakcie i po leczeniu, oraz jakość życia za pomocą skali OHIP-14 ocenianej przed, w trakcie oraz po leczeniu. Wyniki leczenia ortodontycznego uzyskane w obu grupach były podobne, mimo krótszego czasu leczenia. Średni czas leczenia w grupie badanej wyniósł 11,3 miesiąca, a w grupie kontrolnej 19,3 ($p < 0,001$). Średni czas obserwacji wyniósł 24 miesiące. Nie stwierdzono różnic w ilości powikłań pomiędzy grupami. Czas leczenia nie wpłynął na ocenę jakości życia związanej z jamą ustną. Obie grupy wykazały istotną ($p < 0,001$) poprawę oceny jakości życia po leczeniu w porównaniu z wartościami uzyskanymi przed jego rozpoczęciem. Leczenie ortodontyczne miało również statystycznie istotny wpływ na jakość życia związaną ze zdrowiem jamy ustnej w obu grupach. Pozwoliło to autorce na

wyciągnięcie wniosku, że szybsze leczenie ortodontyczne może być przeprowadzone z powodzeniem u pacjentów z przeszłością onkologiczną bez negatywnego wpływu na jakość życia związaną ze stanem zdrowia jamy ustnej lub na ogólny wynik leczenia. Jest to, jak podkreśla Kandydatka, również pierwsze opublikowane badanie porównujące jakość życia tej grupy pacjentów w aspekcie czasu leczenia wymuszonej współpracą z onkologiem prowadzącym.

Celem trzeciej pracy "Cancer survivors present significantly lower long-term stability of orthodontic treatment: a prospective case-control study" opublikowanej w European Journal of Orthodontics było porównanie stabilności leczenia ortodontycznego w grupie pacjentów która przeżyła w przeszłości chemioterapię z grupą kontrolną zdrowych osób. W podsumowaniu badania stwierdzono, że wyniki odpowiednio przeprowadzonego leczenia ortodontycznego u osób po przebytym leczeniu onkologicznym w dzieciństwie, nie różnią się znacząco od wyników leczenia u osób zdrowych. Wykazano natomiast znaczne pogorszenie stabilności leczenia podczas wizyt kontrolnych. Grupa ta powinna mieć częstsze wizyty kontrolne w celu utrzymania wyników leczenia ortodontycznego, a przed rozpoczęciem samego leczenia powinna być przeprowadzona bardziej szczegółowa rozmowa o możliwych jego wynikach.

Ocena pozostałych osiągnięć naukowo – badawczych

Zgodnie ze sporządzoną przez Bibliotekę uczelnianą Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, dorobek naukowy dr Marii Mituś-Kenig obejmuje:

1. przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora:
 - a. 1 pracę pogładową w czasopiśmie nie posiadającym Impact Factor
 2. Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora:
 - a. 11 pełnotekstowych prac oryginalnych w czasopismach posiadających Impact Factor
 - b. 5 pełnotekstowych prac oryginalnych w czasopismach nie posiadających Impact Factor
 - c. 3 opisy przypadku w czasopismach nie posiadających Impact Factor
 - d. 3 prace pogładowe w czasopismach posiadających Impact Factor
 - e. 3 prace pogładowe w czasopismach nie posiadających Impact Factor
 - f. 1 patent (nr prawa wyłącznego: Pat. 218994
- Ponadto była autorem 16 doniesień zjazdowych.

Łączna wartość punktacji dorobku naukowego to: 48,828 IF oraz 1449 pkt MNiSW.

Indeks Hirscha: 7 (wg Web of Science Core Collection), 8 (wg Scopus).

Doktor Maria Mituś-Kenig była promotorem pomocniczym 3 rozpraw doktorskich.

1. Rozprawa doktorska dr Marcina Derwicha prowadzona w Łódzkim Uniwersytecie Medycznym w 2021 roku pt.: „Ocena morfologii stawów skroniowo-żuchwowych oraz zmian zwyrodnieniowych w stawach skroniowo-żuchwowych w badaniu tomografii komputerowej wiązki stożkowej (CBCT) u pacjentów przed leczeniem ortodontycznym.”
Promotor: prof. dr hab. n. med. Elżbieta Pawłowska

Promotor pomocniczy: dr n. med. Maria Mituś-Kenig

2. Rozprawa doktorska dr Agaty Marcinkowskiej-Mituś prowadzona w Łódzkim Uniwersytecie Medycznym w 2015 roku pt.: „Rola relacji pierwszych zębów trzonowych stałych w rozpoznaniu szkieletowego charakteru wad klasy II.”

Promotor: prof. dr hab. n. med. Elżbieta Pawłowska

Promotor pomocniczy: dr n. med. Maria Mituś-Kenig

3. Rozprawa doktorska dr Anny Miki prowadzona w Śląskim Uniwersytecie Medycznym pt.: „Stan uzębienia dzieci w wieku przedszkolnym i ocena stomatologicznej świadomości zdrowotnej rodziców w województwie małopolskim”.

Promotor: prof. dr hab. n. med. Jadwiga Jośko-Ochojska

Promotor pomocniczy: dr n. med. Maria Mituś-Kenig

Ponadto Habilitantka nawiązała współpracę z Uniwersytetami Medycznymi w Polsce i za granicą, w których wyniku powstało wiele prac naukowych.

Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę

Dr n. med. Maria Mituś-Kenig Od 2013 roku pracuje jako adiunkt, w Zakładzie Periodontologii, Profilaktyki i Klinicznej Patologii Jamy Ustnej w Instytucie Stomatologii Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum w Krakowie, gdzie prowadzi zajęcia ze studentami 4 roku kierunku lekarsko-dentystycznego Wydziału-Lekarskiego UJCM.

W latach 2012-2017 byłem członkiem zespołu redakcyjnego czasopisma Medycyna Praktyczna – Stomatologia.

Od 2013 roku jest sekretarzem Krakowskiego Koła Polskiego Towarzystwa Ortodontycznego.

Od 2017 roku organizuje oraz jest kierownikiem naukowym szkoleń ortodontycznych organizowanych przez Krakowskie Koło Polskiego Towarzystwa Ortodontycznego.

Od 2018 roku organizuje wraz z Medycznym Centrum Kształcenia Podyplomowego; kursy z leczenia ortodontycznego pacjentów onkologicznych.

W 2019 roku była głównym organizatorem oraz członkiem komitetu naukowego 22. Kongresu Polskiego Towarzystwa Ortodontycznego.

Habilitantka jest członkiem towarzystw naukowych:

- Sekretarz krakowskiego koła Polskiego Towarzystwa Ortodontycznego, od 2015 roku
- Aktywny członek European Board of Orthodontics, od 2015 roku
- „Master in Lingual Orthodontics” na Uniwersytecie im. Fryderyka II w Neapolu (Włochy)
- Polskie Towarzystwo Ortodontyczne, od 2004 roku
- Polskie Towarzystwo Stomatologiczne, od 2003 roku,
- European Orthodontic Society, od 2005 roku,

- World Federation of Orthodontists, od 2015.

Kandydatka odbyła następujące staże zagraniczne:

- W latach 2014-2016 odbyła dwuletnie studia podyplomowe zakończone uzyskaniem dyplomu „Master in Lingual Orthodontics” na Uniwersytecie im. Fryderyka II w Neapolu (Włochy)
- W 2012 roku odbyła staż z techniki leczenia aparatami lingwalnymi pod kierownictwem prof. dr Dirka Wiechmanna (Paryż – Francja)
- W 2000 roku odbyła staż z chirurgii twarzowo-szczękowej w “Zentrum fuer Chirurgie, Klinik fuer Mund- Kiefer und Gesichtschirurgie” (Bremen - Niemcy)
- W 2000 roku odbyła staż z stomatologii zachowawczej z endodoncją i protetyką w „Gemeinschaftspraxis Besters&Partner” (Bremen - Niemcy)

Wniosek końcowy

Na podstawie przedstawionego przez Habilitantkę dorobku naukowego, osiągnięć dydaktycznych i organizacyjnych stwierdzam, że dr n. med. Maria Mituś-Kenig spełnia formalne i merytoryczne kryteria wynikające z ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. oraz Kryteria obligatoryjne oraz kryteria punktowe na podstawie Uchwały Rady Dyscypliny Nauk Medycznych nr 50/2020 Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 08.01.2020 r., będąca modyfikacją Uchwały RDNM nr 33/2019 z dnia 27.11.2019 r. w sprawie kryteriów dotyczących wniosków o wszczęcie postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne. W związku z powyższym wnioskuję o dopuszczenie dr n. med. Marii Mituś-Kenig do dalszych etapów postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplina nauki medyczne.